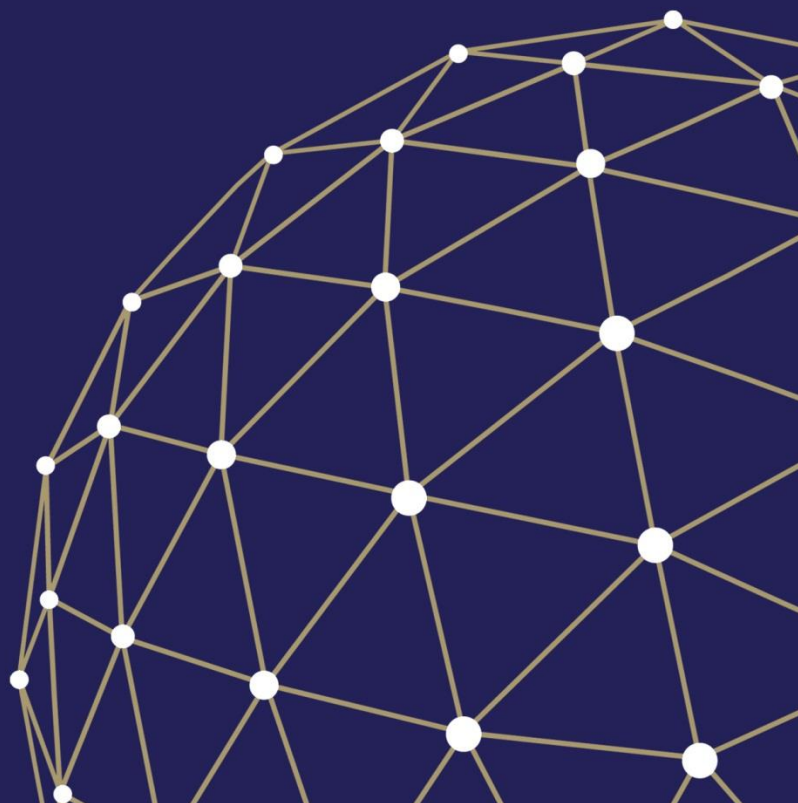

Az NHP második szakaszában nyújtott hitelek elemzése

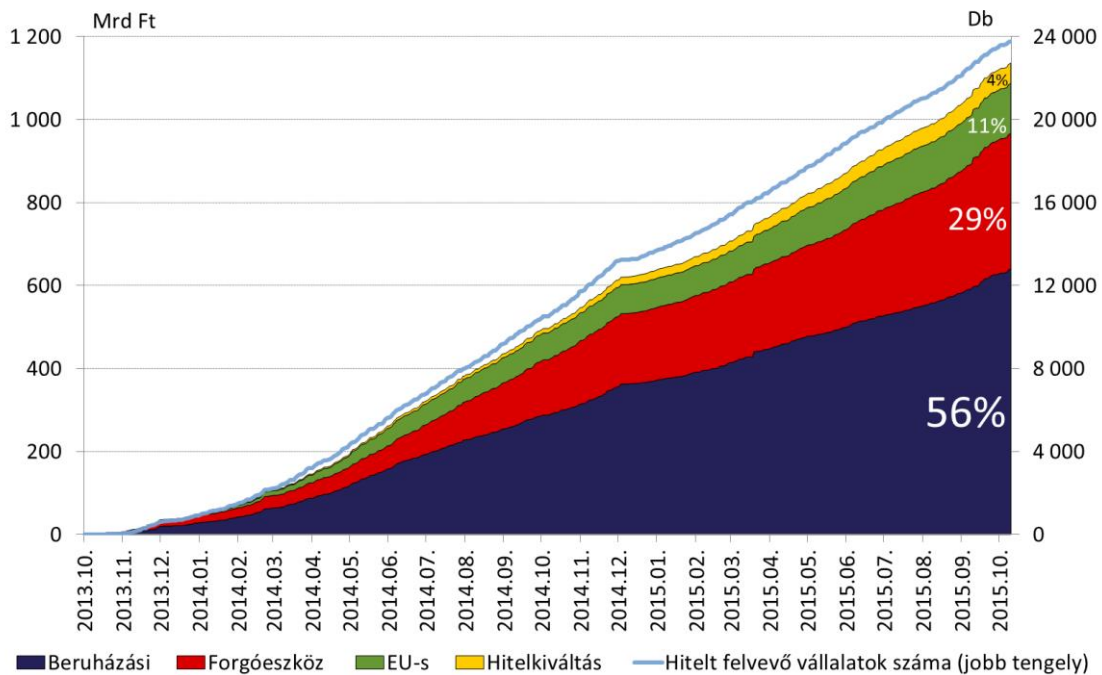

AZ NHP MÁSODIK SZAKASZÁBAN NYÚJTOTT HITELEK ELEMZÉSE

Az MNB 2013 júniusában indította el a Növekedési Hitelprogramot (NHP) a kis- és középvállalkozások (kkv) hitelezésében megfigyelt zavarok enyhítése érdekében. A program két szakaszában együtt összesen több mint 1800 milliárd forint összegben kötöttek szerződéseket a hitelintézetek több mint 28000 vállalkozással (a mindkét szakaszban hitelet felvevő vállalkozások száma ebből közel 3000). Az NHP második szakaszában a 2013. októberi indulás óta eltelt 2 év alatt összesen mintegy 1140 milliárd forint összegben jutott közel 24000 vállalkozás hitelhez. A program folytatásában a nagyobb növekedési hatás elérése érdekében a hangsúly az új, azon belül is a beruházási hitelekre került. Az összes hitel több mint fele ilyen célú, aminek felét mikrovállalkozások vették fel. Ez azért is kedvezőnek tekinthető, mert a kutatások szerint ezen vállalati szegmens esetén a legnagyobb a beruházásösztönző hatás. Ezzel összhangban csökkent az átlagos hitelméret is, minden második NHP-s hitel 10 millió forint alatti. A beruházási célú kkv hitelek nagyobb részét az NHP keretében nyújtják a hitelintézetek. A hitelek mintegy kétharmadát a nagybankok nyújtották, a maradék harmadot pedig a kis- és közepes bankok, valamint a takarékszövetkezetek; a kisebb hitelintézetek ugyanakkor nagyobb arányban nyújtottak beruházási hiteleket. Az NHP-s hitelek közel háromnegyedét a kereskedelem, javítás ágazatban, a mezőgazdaságban, illetve a feldolgozóiparban tevékenykedő vállalatok vették fel. Az NHP az egészségesebb hitelezés előmozdításához a tekintetben is hozzájárult, hogy mérsékelte a kkv hitelek regionális koncentrációját.

Az MNB 2013 júniusában indította el a Növekedési Hitelprogramot (NHP) a kis- és középvállalkozások (kkv) hitelezésében megfigyelt zavarok enyhítése érdekében. Ennek sikerességére tekintettel a jegybank az NHP folytatása mellett döntött, 2013 októberétől indult el a második szakasz. Az azóta eltelt 2 év alatt összesen 1136,5¹ milliárd forint összegben nyújtottak hiteleket a programban részt vevő hitelintézetek közel 24 000 hazai mikro-, kis- és középvállalkozásnak (kkv). A hitelek mintegy 96 százaléka új hitel, és több mint fele, azaz 641 milliárd forint összegű kölcsön közvetlenül új beruházás finanszírozását szolgálta, aminek fele mikrovállalatokhoz kapcsolódik. Ez különösen kedvezőnek tekinthető a program beruházásokra, gazdasági növekedésre gyakorolt hatása szempontjából. Tekintettel arra, hogy a program ezen szakasza 2015-ben véget ér, s kezdetét veszi az NHP fokozatos kivezetése, írásunkban a második szakasz igénybevételét, a létrejött kkv-hitelek jellemzőit elemezzük.

1. ábra: NHP második szakasza igénybevételének alakulása
(hitelcélok és a hitelfelvevő vállalatok száma alapján)

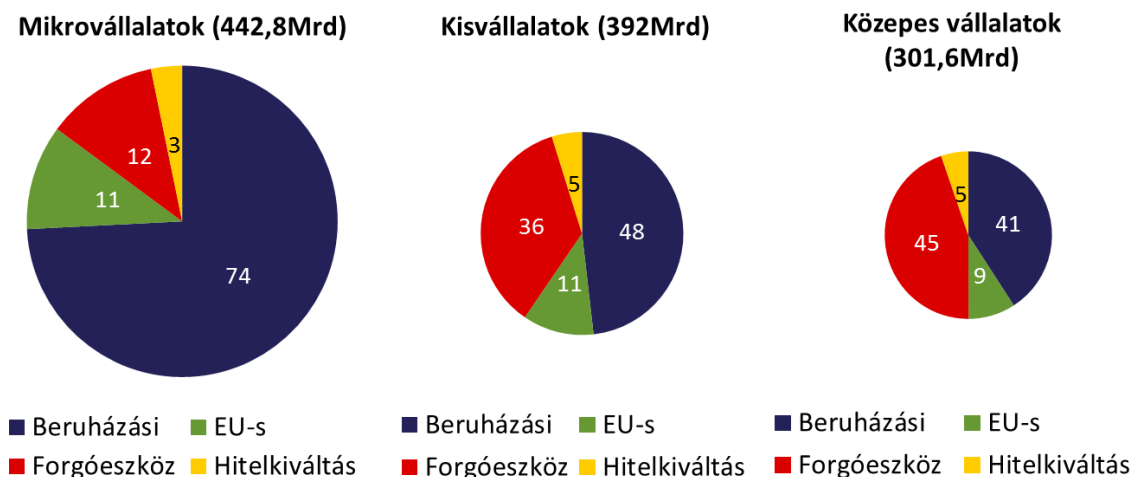

Megjegyzés: Az új vállalatok – a besorolást lehetővé tevő múltbeli statisztikai adatok hiányában – a felvett hitelek mérete szerint lettek besorolva. Forrás: MNB.

Az NHP második szakaszában mind volumen, mind darabszám szerint a mikrovállalkozások vették fel a legtöbb hitelt, döntő többségben beruházási célra. E szegmensnek összesen 443 milliárd forint összegben nyújtottak kölcsönt a program keretében a hitelintézetek mintegy 24,5 ezer darab ügylethez kapcsolódóan. A részesedésük az összes hitelből volumen szerint 40 százalék körüli, miközben darabszám alapján – miután sok, de relatíve kisebb összegű hiteleket vettek fel – több mint 60 százalék. Hiteleik mintegy háromnegyede beruházási célokat szolgál darabszám és volumen szerint is.

¹ Az NHP 1000 Mrd forintos keretösszegének kimerülésére és a hitelintézetek és vállalkozások részéről továbbra is mutatkozó jelentős keresletre és tekintettel az MNB lehetővé tette, hogy a hitelintézetek az NHP+-ban allokkált keretük még fel nem használt részét 2015 év végéig akár az NHP keretében, annak feltételei szerinti hitelek nyújtására is fordíthassák.

2. ábra: A hitelcélok megoszlása az egyes vállalatcsoportokon belül

Megjegyzés: Szerződéses összeg szerint. Forrás: MNB.

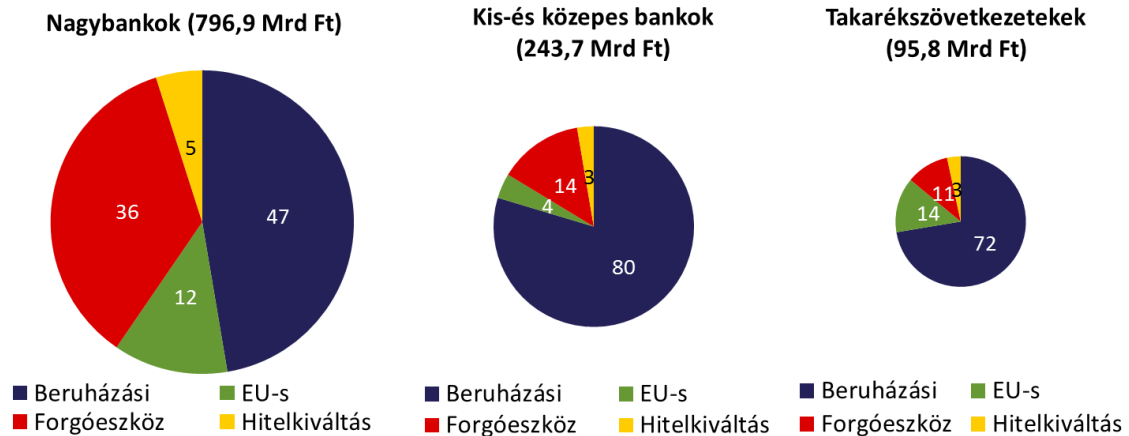
A nagyobb kkv-k relatíve kisebb számban, de nagyobb összegű hiteletet vettek fel, és a forgóeszköz-finanszírozást szolgáló kölcsönök aránya magasabb ebben a vállalati szegmensben. A kisvállalkozások 392 milliárd forint összegben, a közepes méretű vállalkozások pedig 302 milliárd forint összegben vettek fel hitelt, ez az összes NHP-s hitel 34, illetve 27 százalékának felel meg. Ez relatíve kevesebb, de átlagosan nagyobb összegű ügylethez kapcsolódik. A mikrovállalatok hiteleinek darabszámához képest a kisvállalatok feleannyi (11,5 ezer db), a közepes vállalatok pedig kevesebb mint ötödannyi (3,5 ezer db) hitelt vettek fel, miközben volumen alapján a nagyobb kkv-k-nak nyújtott hitelek a mikrovállalatokénak 89, illetve 68 százaléka. A vállalatméret növekedésével párhuzamosan emelkedik a forgóeszközhitel aránya. A közepes vállalatok hiteleinek – összeg szerint – majdnem fele ilyen célt szolgál, jóllehet darabszám szerint mind a kis, mind a közepes vállalatok esetében is magas, 60-70 százalék körüli a beruházási hitelek aránya. Az EU-s támogatásokat előfinanszírozó hitelek minden vállalatcsoport esetében 10 százalék körüliek darabszám és volumen szerint is.

1. táblázat: A program keretében nyújtott hitelek vállalatméret és hitelcél szerinti megoszlása

Mrd Ft	Mikrovállalkozás		Kisvállalkozás		Középvállalkozás		Összesen	
	Darab	Összeg	Darab	Összeg	Darab	Összeg	Darab	Összeg
Beruházási hitel	19 040	329	8 024	189	2 241	123	29 305	641
Forgóeszköz hitel	2 355	52	2 297	140	810	135	5 462	326
EU-s támogatás előf.	2 744	48	857	45	351	27	3 952	120
Hitelkiváltás	387	14	376	19	138	16	901	49
Összesen	24 526	443	11 554	392	3 540	302	39 620	1 136

A nagybankok nyújtották a hitelek mintegy kétharmadát, aminek közel fele beruházási célú, de jelentős a forgóeszközhitel aránya is. A nagybankok összesen 797 milliárd forint összegben kötöttek 21,8 ezer darab szerződést a program keretében. A magasabb összegű, relatíve nagyobb arányban forgóeszközhitelt felvevő kis- és közepes vállalatok hiteleinek mintegy 87 százalékát a nagybankok nyújtották, így a forgóeszköz-finanszírozás aránya (36 százalék) e hitelintézeti szegmens esetében meghaladja a kisebb hitelintézetek esetén előforduló hányadot. A nagybankoknak ugyanakkor a – jellemzően beruházási hiteletet felvevő – mikrovállalati szegmensben is jelentős a részesedésük, a nekik nyújtott hitelek mintegy fele a nagybankokhoz köthető. Az EU-s támogatásokat előfinanszírozó hitelek aránya szintén számottevő (12 százalék), ezen kölcsönök – összeg szerint – mintegy 80-90 százalékát a nagybankok nyújtották minden vállalatcsoport számára.

3. ábra: A hitelcélok megoszlása az egyes bankcsoportokon belül

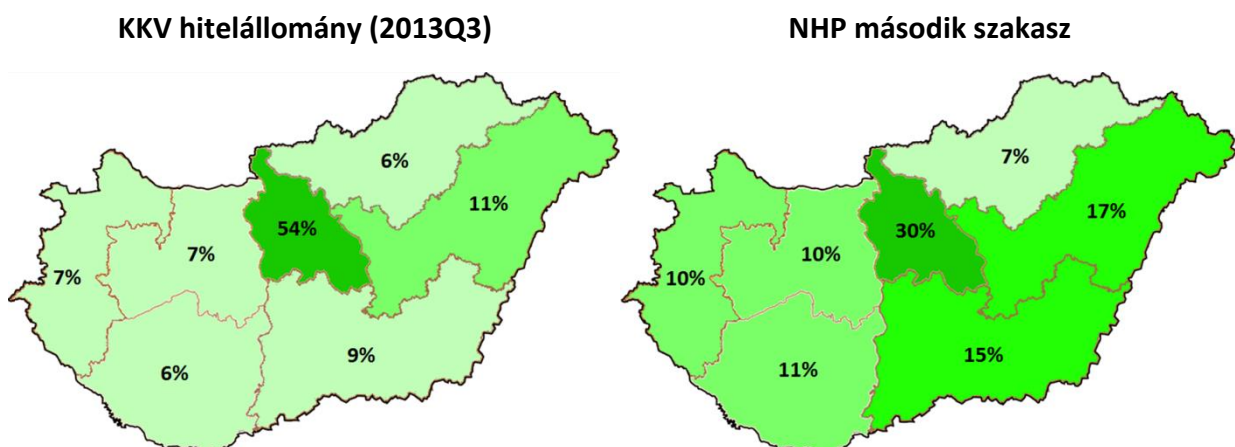

Megjegyzés: Szerződéses összeg szerint. Forrás: MNB.

A kis- és közepes bankokhoz, illetve a takarékszövetkezetekhez köthető az NHP-s hitelek harmada, ezek a hitelintézetek főként beruházási hiteleket nyújtottak. A kis- és közepes bankok 243,7 milliárd forint összegben több mint 12,8 ezer darab hitelszerződést kötöttek, a takarékszövetkezetek pedig 95,8 milliárd forintnyi kkv hitelt nyújtottak, ami közel 5 ezer darab ügylethez kapcsolódik. Ezek a hitelintézetek inkább a kisebb vállalatokat szolgálták ki, akik nagyobb arányban beruházási hiteleket vettek fel. A kis- és közepes bankok hiteleinek így – darabszám szerint – több mint 94 százaléka beruházási célú, összeg szerint pedig mind ezen bankok, mind a takarékszövetkezetek hiteleinek 70-80 százaléka beruházásokat finanszíroz. Az EU-s támogatásokat előfinanszírozó hitelek aránya – a nagybankok mellett – a takarékszövetkezetek esetén számottevő, a kis- és közepes bankok által nyújtott hitelek minimális része volt ilyen célú.

Az NHP hatására mérséklődött a KKV hitelek regionális koncentrációja. Az NHP-s hitelek kihelyezése területileg már az első szakaszban is kiegyenlítettebb volt, mint a teljes kkv-hitelállomány viszonylatában, amely tendencia a program második szakaszában folytatódott. Jóllehet a legtöbb hitel az NHP-ban is a Közép-Magyarország (Budapest és Pest megye) régióhoz köthető, a hitelek koncentrációja lényegesen elmarad a program indulása előtt fennálló hitelállományban megfigyelhetőtől. Míg a második szakasz indulásakor a KKV-hitelállomány mintegy 54 százaléka közép-magyarországi székhelyű vállalkozásokhoz kapcsolódott, az NHP második szakaszában megkötött hitelszerződések összegének csak mintegy 30 százaléka köthető ehhez a régióhoz. Összhangban a mezőgazdasági vállalkozások NHP-n belüli magas arányával, az alföldi régiók részesedése a programban hangsúlyosabb, a hitelek harmada ide áramlott.

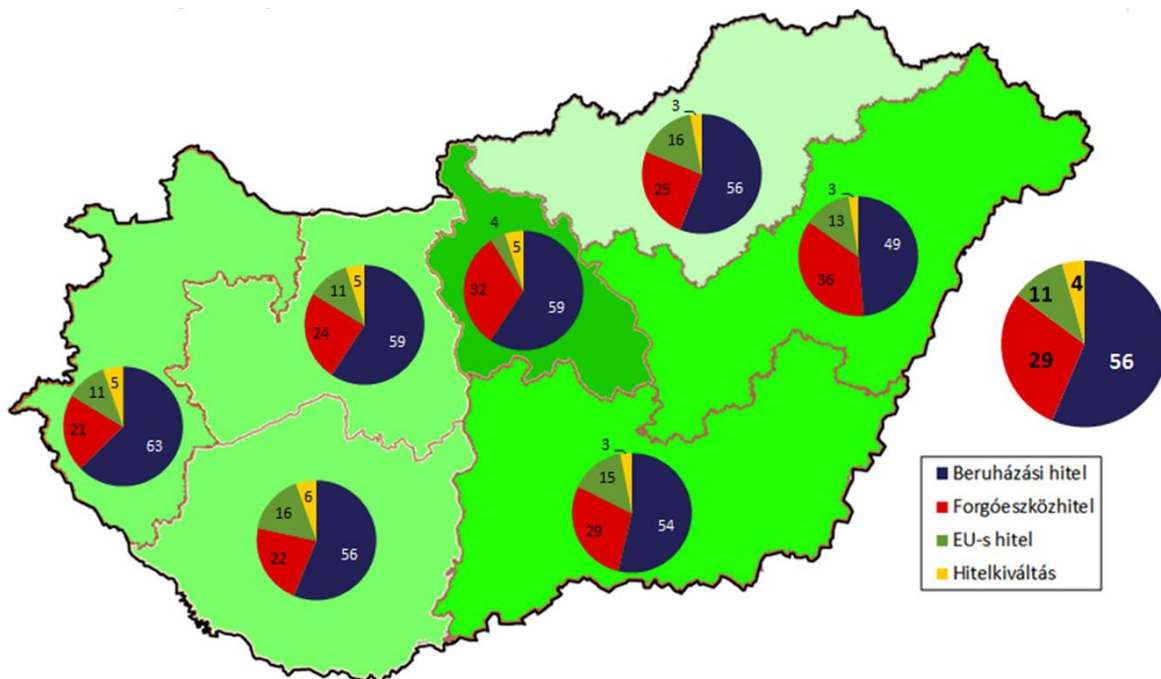
4. ábra: A KKV-hitelek regionális eloszlása

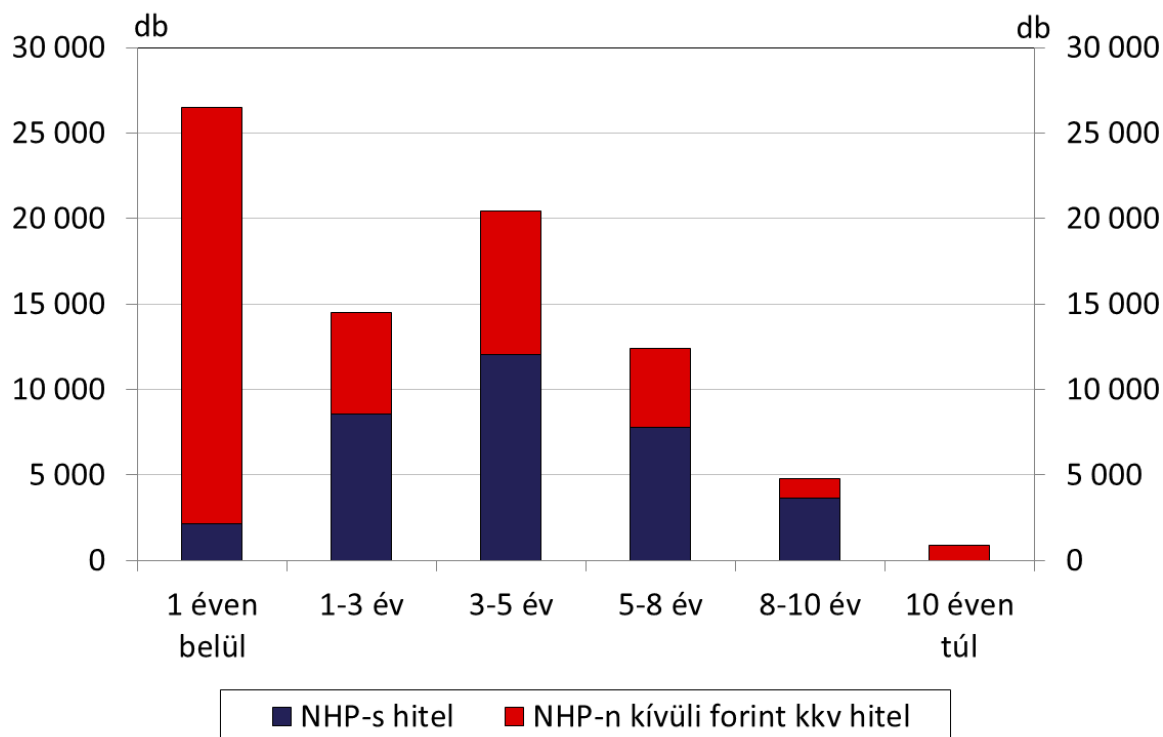
Kisebbségek figyelhetők meg az egyes régiók között a hitelcéllok és a hitelt felvevő vállalkozások mérete tekintetében. Az összes második szakaszban nyújtott hitelek közül az új beruházási hitelek részesedése 56 százalék, az új forgóeszközhitelké 29 százalék, az EU-s támogatások előfinanszírozására nyújtott hiteleké 11 százalék, míg a hitelkiváltások aránya 4 százalék. Az új beruházási hitelek aránya a Nyugat-Dunántúl régióban (63 százalék) haladja meg a legnagyobb mértékben az országos értéket, míg forgóeszközhitelket a legnagyobb arányban az Észak-Alföld régióban (36 százalék) folyósítottak. Az uniós támogatások előfinanszírozására nyújtott hitelek jelentős része területalapú támogatásokhoz kötődik, így a központi régióban – a termőterületek alacsony volumenének köszönhetően – ezek aránya elmaradva az átlagtól, mindössze 4 százalék.

A vállalatméret szerinti régiós eloszlás tekintetében a hitelek összegét illetően a mikro- és kisvállalkozások aránya a Nyugat-Dunántúlon (46 százalék és 39 százalék), míg a közepes vállalkozásoké az Észak-Alföldön (37 százalék) a legnagyobb.

5. ábra: A hitelcéllok szerinti megoszlás régióként

A középlejártú kkv hitelek nagyobb részét az NHP keretében nyújtják. A 2014. január és 2015. augusztus között kötött, éven túli lejártú új kkv hitelek közül a 3-5 éves futamidejű hitelek a legjellemzőbbek, ezek csaknem 60 százalékát az NHP keretében nyújtották. Az ennél hosszabb lejártú kkv hitelek közül még nagyobb az NHP-s hitelek részesedése, a 8-10 éves szegmensben több mint 70 százalék, jóllehet az ilyen futamidejű hitelek darabszáma sokkal alacsonyabb. A legtöbb új kkv hitel rövid távú likviditást nyújtó, éven belüli lejártú, vélhetően zömében folyószámlahitel, amiket az NHP-n kívül nyújtanak a hitelintézetek.

6. ábra: Az NHP és NHP-n kívüli kkv forinthitelek darabszáma futamidő szerint²

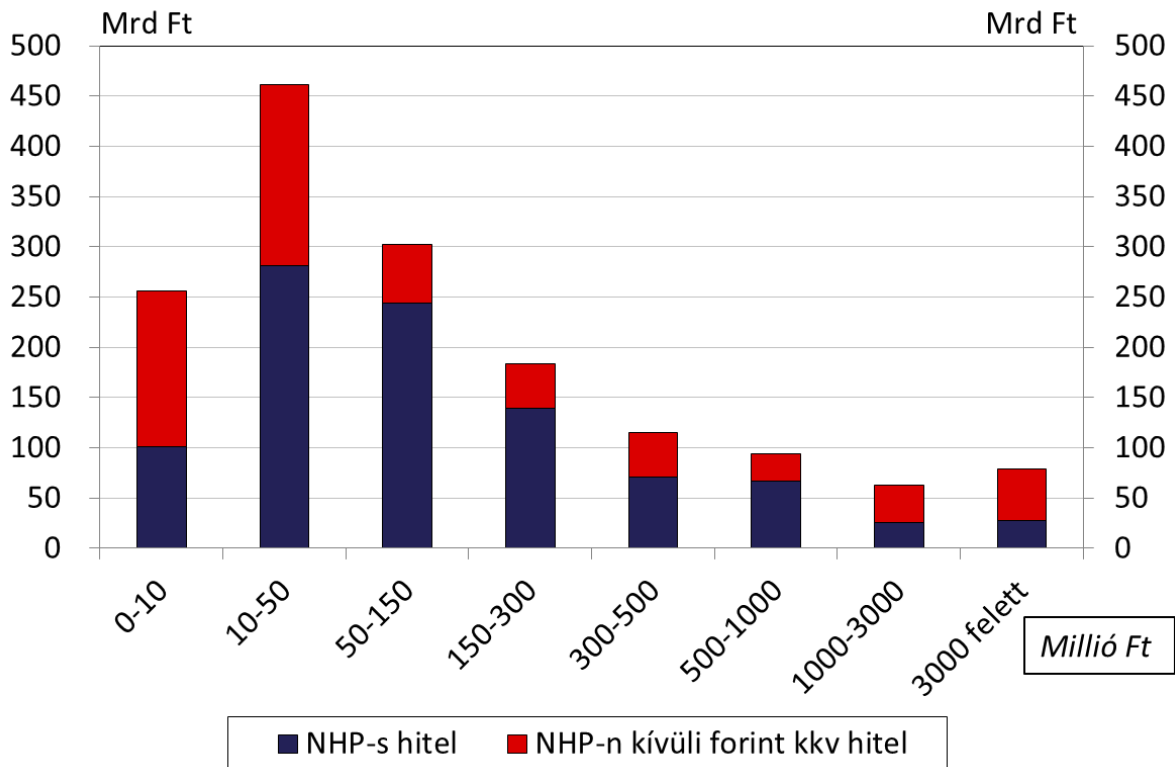
Megjegyzés: Darabszám szerint; 2014. január és 2015. augusztus között megkötött hitelek. Forrás: MNB.

Az NHP második szakasza keretében nyújtott minden második hitel 10 millió forint alatti. A második szakasz hosszú rendelkezésre tartási időszakának köszönhetően a hitelintézeteknek volt lehetőségük a jellemzően kisebb hiteligényre jelentkező – így banki oldalról fajlagosan nagyobb humán erőforrást igénylő – mikrovállalkozások hiteligényeit is kielégíteni. Ezzel összhangban a hitelek valamivel több mint negyede 5 millió forint alatti, fele 10 millió forint alatti és több mint 80 százaléka 50 millió forint alatti. A nagy összegű, 300 millió forint feletti hitelek aránya (darabszámuk alapján) mindössze 1 százalék. A volumen szerinti eloszlás alapján a második szakasz igényvételének mintegy kétharmadát fordították a bankok 150 millió forintnál kisebb hitelek nyújtására.

Az NHP a KKV hitelezésben minden hitelméret esetében jelentős súlyt képvisel. 2014-2015-ben a 10 millió forint alatti szegmensben az összes KKV hitel – mind darabszám, mind összeg szerint – mintegy 40 százalékát nyújtották a program keretében, míg a 10-50 millió forint közötti szegmensben már az ügyletek kétharmada kötődött a jegybanki eszközhöz.

² A különböző adatszolgáltatásokból származó adatok egyes esetekben nem feltétlenül állnak teljes mértékben összhangban egymással. A technikai okokkal magyarázható eltérések az elemzés főbb megállapításait nem befolyásolják.

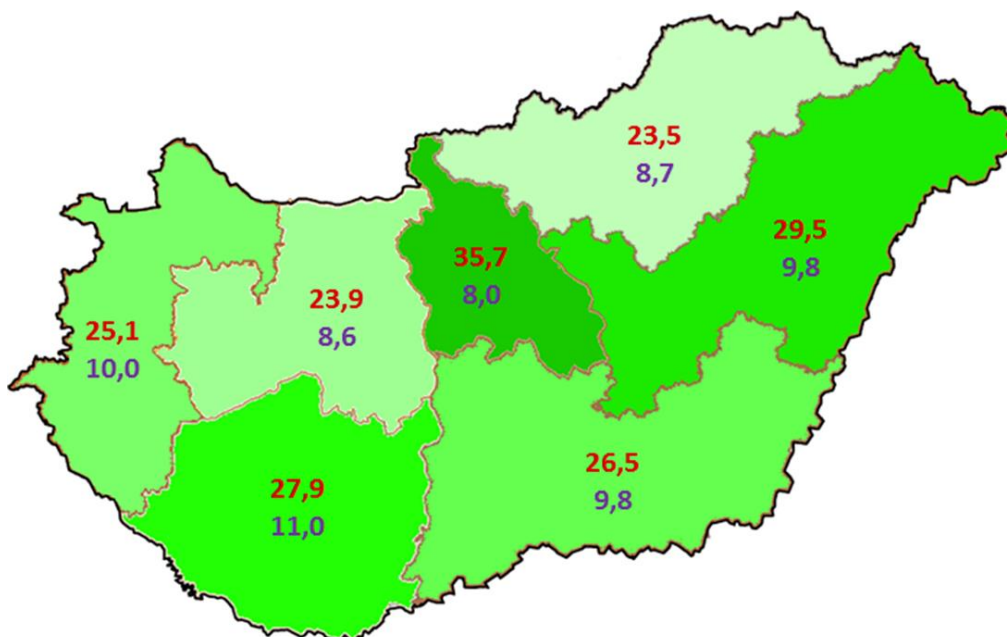
7. ábra: Az NHP és NHP-n kívüli kkv forinthitelek volumene hitelösszeg szerint

Megjegyzés: Szerződéses összeg szerint; 2014. január és 2015 augusztusa között megkötött hitelek. Forrás: MNB.

Az átlagos hitelösszeg a programban 28,7 millió forint, a medián 9,4 millió forint. Az átlagos hitelméret Közép-Magyarország régióban a legmagasabb, közel 36 millió forint, miközben a medián érték itt a legalacsonyabb, 8,0 millió forint. (A 8. ábrán régiónkénti bontásban láthatóak az értékek: a számok a felső sorban az adott régióban székhellyel rendelkező vállalkozások hitelei összegének átlagát, az alatta lévők a mediánját mutatják.)

8. ábra: A hitelek összegének átlaga és mediánja régiónként (millió Ft)

2. táblázat: Összefoglaló táblázat az NHP-s hitelekről

NHP, második szakasz	I. pillér			II. pillér	
	Új beruházási hitel	Új forgóeszközhitel	EU-s hitel	Beruházási hitel	Forgóeszközhitel
Szerződéses összeg (Mrd Ft)	640,7	326,5	120,3	34,1	14,9
Átlagos hitelméret (millió Ft)	21,9	59,8	30,4	48,8	75,0
Szerződéses összeggel súlyozott átlagos futamidő (év)	6,8	2,3	1,7	6,7	2,5

Keretes írás: Az NHP második szakaszának hatása a vállalatok 2014. évi beruházásaira

Az NHP II. szakaszának vállalati beruházásokra gyakorolt hatását egy korábban kidolgozott módszertan segítségével vizsgáljuk (ld. Endrész-Harasztsosi-Lieli, MNB WP 2015/2). Ez a tanulmány a KKV szektor vállalatainak pénzügyi beszámolóit felhasználva becsülte meg a programnak köszönhető, addicionális beruházások nagyságát. A vállalati szintű adatok előnye, hogy segítik a program hatásának beazonosítását, hiszen lehetővé teszik azon vállalati jellemzők figyelembevételét, melyek a program hiányában is eltérő beruházási viselkedést eredményeztek volna. A tanulmány kezeli az önszelekció problémáját is: a becslésnél a szerzők figyelembe veszik, hogy azok a KKV-k, akik a programtól függetlenül is növelni tervezték beruházásukat, valószínűleg igénybe vették az NHP nyújtotta lehetőségeket. A mikroadatok hátránya ugyanakkor, hogy számviteli beruházást (tárgyi eszköz változást) tud csak vizsgálni, ez pedig eltérhet a makrostatisztikákban megjelenő beruházástól (pl. akkor, ha használt eszközök, gépek, épület vásárlására fordítják a felvett hitelt). A becslések szerint az NHP első szakasza új, a program hiányában nem megvalósuló beruházásokat generált. A relatív (beruházási rátában kifejezett) programhatás a vállalat méretével csökkent, és nagyobb volt a hatás azon cégek esetében, akik beruházási céllal vettek fel hitelt.

A fenti tanulmányban kidolgozott módszertan felhasználtuk az NHP második szakaszának 2014-es vállalati beruházásokra gyakorolt hatásának becslésére. Mechanikusan újrabecsültük a korábbi modellt (Endrész-Harasztsosi-Lieli). Ugyanazt a korrekciót alkalmaztuk az önszelekcióra (akik egyébként is beruháztak volna, valószínűleg részt vettek a programban), mint az eredeti tanulmányban. Mivel kismértékben ugyan, de változott a vizsgált vállalatok köre (pl. az eredeti becslésben nem szerepeltek az eltérő adóévesek), és az adatrevíziók miatt maguk az adatok is változhattak, ezért ugyanazt a modellt újrabecsültük 2013-ra is.

1. táblázat: Aggregált beruházási hatások (milliárd forint, illetve százalék) – becslés

	Addicionális beruházás	Hitelállomány	Új beruházás/ felvett hitel	Új beruházás/ összes beruházás
NHP I - újrabecsült	137,3	616	22,3%	33,7%
NHP I Beruházási - újrabecsült	98,4	197	50,1%	40,3%
NHP II	210,6	490	43,0%	37,2%
NHP II Beruházási	153,3	305	50,3%	40,0%

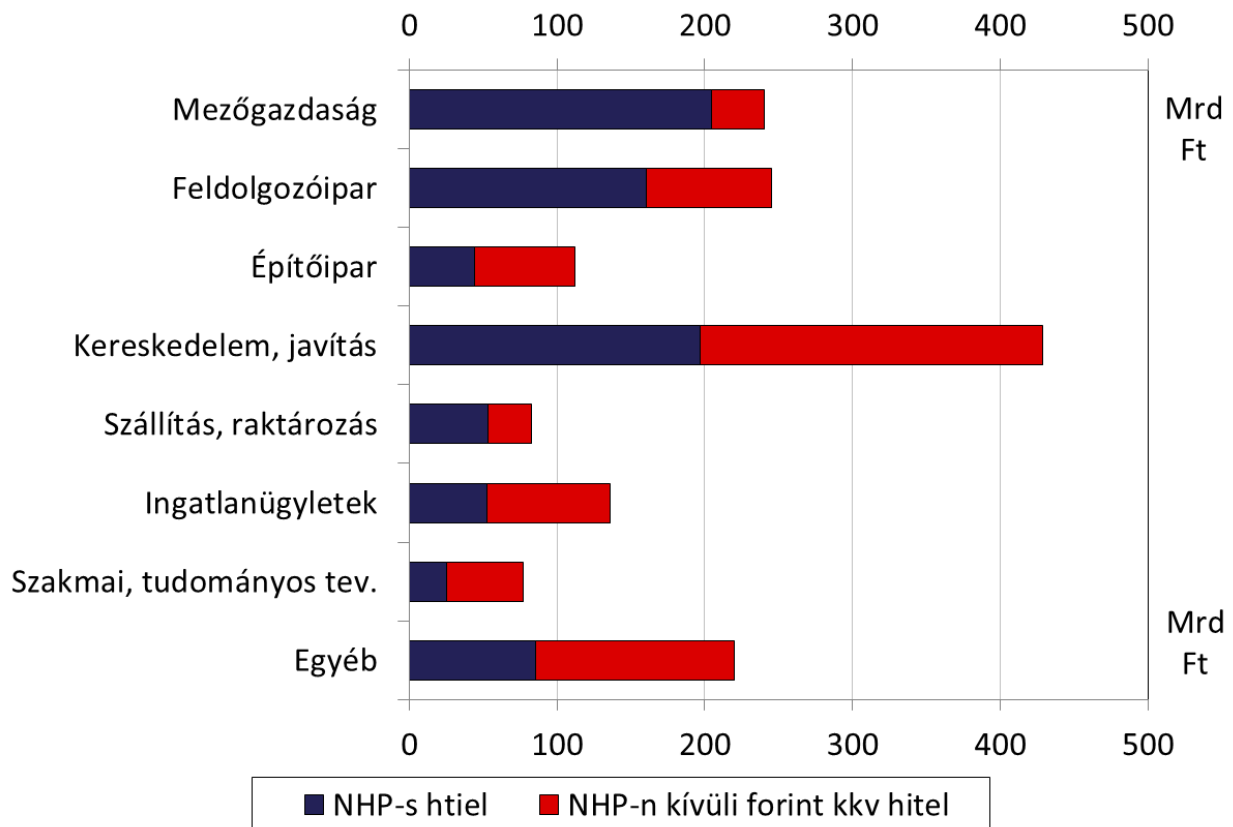
Megjegyzések: (1) A hitelállomány arra a vállalati körre vonatkozik, akikre becslést tudtunk adni. Ezért valamivel alacsonyabb, mint a teljes folyósított állomány. (2) Az NHP beruházási hitel esetében a felvevő vállalatok összes hitele szerepel a táblázatban.

Számításaink szerint az NHP második szakaszában felvett hitelek összességében 210 milliárd forint új beruházást

generáltak. Bár az NHP második szakaszában 2014-ben kihelyezett hitelek állománya elmarad az NHP első szakaszától, a beruházási hatás nagyobb. Ez nem meglepő, hiszen 2014-ben sokkal több beruházási és egyéb új hitelt vettek fel a résztvevő vállalatok. A beruházási célú hitelt felvevőknél a program két szakasza hasonlóan működött. Egységnyi felvett hitel mindkét esetben 0,5 egység addicionális új beruházást eredményezett. Hasonló a két program szakaszban az addicionális beruházásoknak a cégek által végrehajtott összes beruházáson belül részaránya is (40 százalék). A teljes program hatásában nagyobbak a különbségek, ami feltehetően a két szakasz eltérő összetételéből következik - a hitelkiváltás nagy súlya miatt az NHP első szakaszánál a teljes programhatás jóval kisebb.

A mezőgazdaság ágazatban működő kkv-knak nyújtott forinthitelek döntő többségét az NHP keretében nyújtják. A 2014. január és 2015. augusztus között kötött kkv forinthitelek legnagyobb részét a kereskedelem, javítás ágazatban tevékenykedő kkv-k vették fel, ennek közel felét az NHP-ban. A másik két ágazat, amelyben a legtöbb hitelt vették fel ebben az időszakban a kkv-k, a mezőgazdaság és a feldolgozóipar, előbbi esetén 85, utóbbi esetén 65 százalék az NHP részesedése.

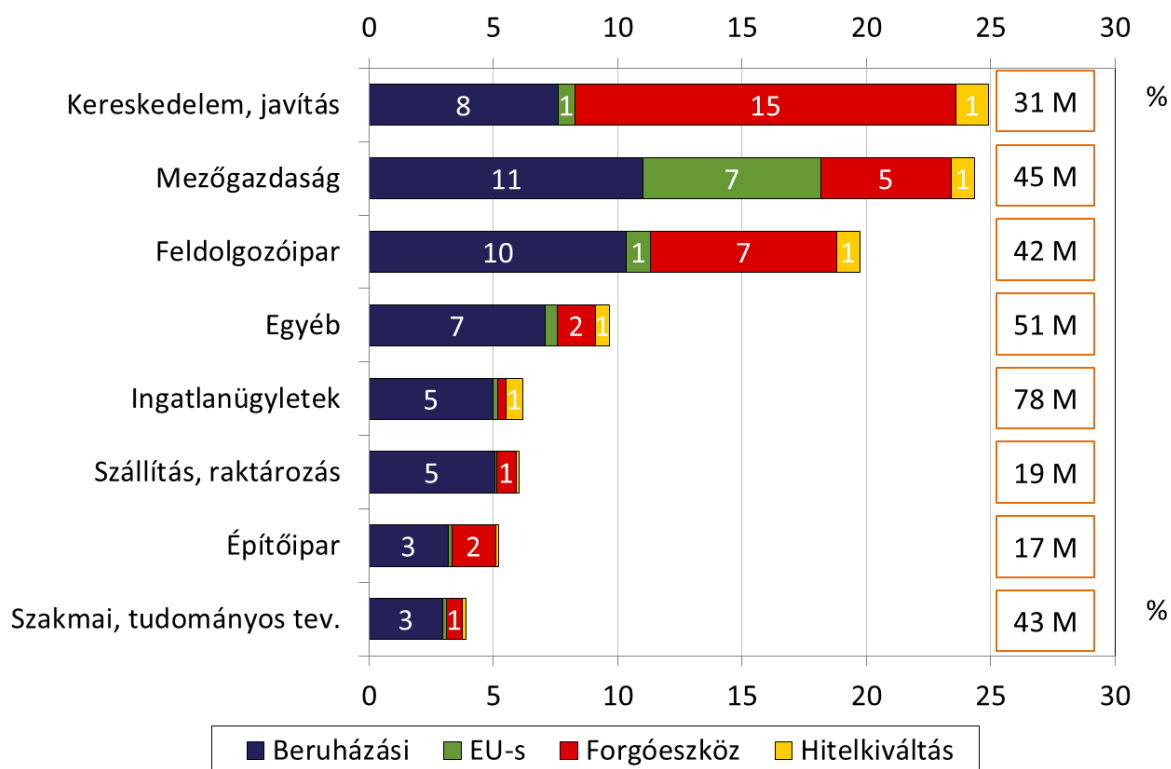
9. ábra: Az NHP és NHP-n kívüli kkv forinthitelek volumene ágazat szerint

Megjegyzés: Szerződéses összeg szerint; 2014. január és 2015. augusztus között megkötött hitelek; az ágazati megoszlás nem tartalmazza az egyéni vállalkozókat. Forrás: MNB.

Az NHP-s hitelek közel háromnegyedét³ a kereskedelem, javítás ágazatban, a mezőgazdaságban, illetve a feldolgozóiparban tevékenykedő vállalatok vették fel. A legtöbb hitelt a kereskedelem, javítás szektorban és a mezőgazdaságban működő kkv-knak nyújtották, az összes NHP-s hitelből mindkét szektor részesedése 25 százalék; mintegy 560 milliárd forint összegű szerződést kötöttek a hitelintézetek e két fő ágazat kkv-ival. A harmadik legjelentősebb ágazat az NHP-ban a feldolgozóipar, ide a hitelek csaknem 20 százaléka jutott. A hitelcélokat tekintve a legnagyobb 3 „NHP”-s ágazaton belül a beruházási hitelek aránya 10 százalék körüli, míg a kereskedelem, javítás ágazat vállalatai relatíve több forgóeszközhitelt vettek fel, a mezőgazdasággal foglalkozó kkv-k esetén pedig az EU-s támogatásokat előfinanszírozó hitelek részesedése magasabb az átlagosnál.

10. ábra: A hitelek ágazati eloszlása vállalatméret szerint és az átlagos hitelméret

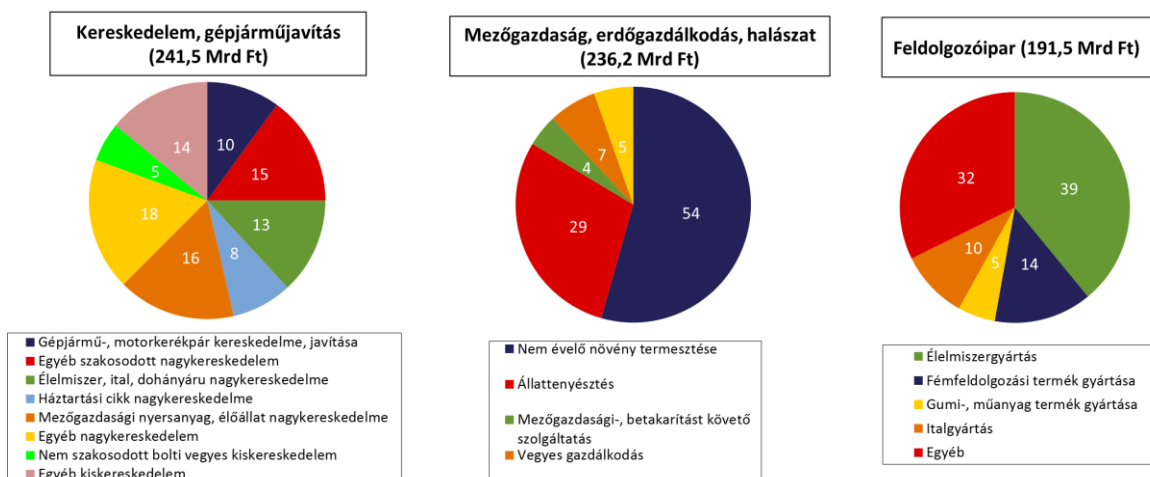

Megjegyzés: Szerződéses összeg szerint; az ágazati megoszlás nem tartalmazza az egyéni vállalkozókat. Forrás: MNB.

A többi, NHP-ban jelentősebb ágazat részesedése 5 százalék körüli. Az egyéb kategóriába sorolt ágazatok közül a legjelentősebbek a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás, az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység és az információ, kommunikáció; mindhárom ágazatba egyenként 10-20 milliárd forint összegű NHP-s hitel jutott.

³ Miután az egyéni vállalkozók és őstermelők ágazati besorolásáról nem áll rendelkezésre adat, ezért az ágazati arányok nem az összes NHP-s hitelhez, hanem az ágazati adatokkal rendelkező vállalatok összes NHP-s hiteléhez van viszonyítva.

11. ábra: A három legnagyobb „NHP-s” ágazat megoszlása alágazatok, illetve szakágazatok szerint

A kereskedelem, javítás ágazatba jutó 241,5 milliárd forint összegű NHP-s hitel mintegy 70 százalékát nagykereskedelemmel foglalkozó kkv-k vették fel, 20 százaléka a kiskereskedő vállalatokhoz, 10 százaléka pedig a gépjármű, motorkerékpár kereskedelmével foglalkozó vállalkozásokhoz jutott. A nagykereskedelemen belül a mezőgazdasági nyersanyag, élőállat nagykereskedelmével foglalkozó kkv-k, a kiskereskedelemen belül pedig a nem szakosodott bolti vegyes kiskereskedelem területén tevékenykedő vállalatok vették fel a legtöbb hitelt.

A mezőgazdaság ágazaton belül, a szektor mintegy 236,2 milliárd forint összegű hitele szinte teljes egészében a növénytermesztés, állattenyésztés, vadgazdálkodás és kapcsolódó szolgáltatások alágazatban működő vállalatokhoz jutott. Ezen belül a hitelek több mint felét a nem élő növény termesztése szakágazat vállalatainak nyújtották a hitelintézetek, ezek döntő többsége pedig – az összes tevékenység közül a legtöbb hitelt felvevő – gabonaféle termesztésével foglalkozó kkv-khoz jutott. A mezőgazdaságon belül a hitelek volumene alapján még az állattenyésztés szakágazat jelentős.

A harmadik legnagyobb „NHP-s” ágazat, a feldolgozóiparon belül a 191,5 milliárd forint összegű hitel csaknem 40 százaléka az élelmiszergyártás alágazatban tevékenykedő vállalatokhoz jutott. Kiemelkednek ezen kívül a fémfeldolgozási termék gyártása, az italgyártás és a gumi-, műanyag termék gyártása alágazatok is; ezen területek kkv-i vették fel a szektor hiteleinek csaknem harmadát.

A tevékenységek szintjén a három legnagyobb „NHP-s” ágazaton belül a gabonaféle termesztésével foglalkozó kkv-k vették fel a legtöbb hitelt, de a mezőgazdaság jelentőségét mutatja, hogy a 10 legjelentősebb tevékenység közül ehhez a szektorhoz kapcsolódik további négy tevékenység, miközben a feldolgozóiparhoz három, a kereskedelemhez pedig csak kettő.

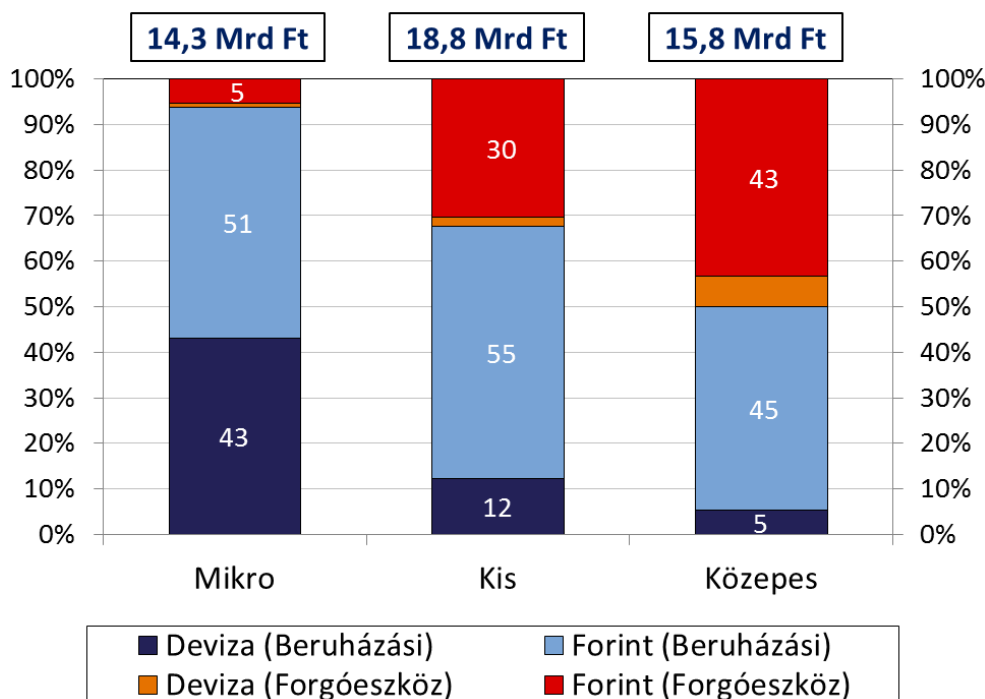
3. táblázat: A 10 legnagyobb „NHP-s” tevékenység

"TOP 10 tevékenység"	Összeg (Mrd Ft)	Beruházási hitel	EU-s hitel	Forgóeszköz hitel	Hitelkiváltás
Gabonaféle (kivéve: rizs), hüvelyes növény, olajos mag terme	117	44%	33%	19%	3%
Gabona, dohány, vetőmag, takarmány nagykereskedelme	35	14%	1%	84%	1%
Tejhasznú szarvasmarha tenyésztése	29	39%	41%	14%	6%
Sertésenyésztés	22	28%	23%	45%	4%
Malomipari termék gyártása	18	12%	2%	84%	2%
Húsfeldolgozás, -tartósítás	16	80%	6%	14%	0%
Vegyes gazdálkodás	15	37%	28%	28%	7%
Baromfitenyésztés	13	37%	28%	31%	4%
Egyéb gyümölcs-, zöldségfeldolgozás, -tartósítás	13	22%	6%	72%	0%
Személygépjármű-, könnyűgépjármű-kereskedelem	11	39%	2%	44%	16%

Megjegyzés: azon legnagyobb három „NHP-s” ágazatban működő vállalatok tevékenysége szerepel, akik a legtöbb NHP-s hitelt vették fel szerződéses összeg szerint. Forrás: MNB.

Az NHP második szakaszában összesen mintegy 50 milliárd forint összegben váltottak ki hiteleket, ezek mintegy háromnegyede forint hitel volt. Jóllehet a második szakaszban az új hitelek előtérbe helyezése érdekében 10 százalékban lett korlátozva a hitelkiváltások céljára nyújtható hitelek volumene, így korlátozottan nyílt tér hitelkiváltásokra. Az NHP első szakaszában a – jellemzően természetesen fedezettel nem rendelkező – KKV-k mintegy 229 milliárd forint összegben már forintosították devizahiteleiket kiváltás úján, így a második szakaszban már csak korlátozott mértékben jelentkezhetett igény további devizahitel-kiváltásokra. A mikro-vállalatok főként beruházási hiteleiket váltották ki a második szakaszban, a kiváltott devizahitelek csaknem háromnegyede svájci frankban állt fenn. A nagyobb vállalatok inkább forint hiteleiket váltották ki. A vállalatméret növekedésével egyre nagyobb arányú a kiváltott forgóeszköz hitelek volumene.

12. ábra: A kiváltott hitelek megoszlása hitelcél, vállalatméret és devizanem szerint

Megjegyzés: Szerződéses összeg szerint. Forrás: MNB.